

Sunuş

Psike İstanbul Psikanaliz Kitaplığı 2010 yılında Türkiye Psikanaliz Çalışma Grubu Psike İstanbul tarafından, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları ile işbirliği içinde hayata geçirilen bir projedir. Amaç, Türkiye’de psikanalizin tanıtılması ve yaygınlaştırılması yolunda ruh sağlığı mesleklerinden olan okurların yanı sıra alan dışından okurlara da ulaşabilmektir. Bir taraftan psikanalizin evrensel ilkelerinin tartışılmasına, diğer taraftan ülkemiz kültürünün psikanaliz kuramı ve uygulaması üzerine etkilerinin araştırılmasına zemin hazırlamak hedefler arasındadır.

Psike İstanbul (İstanbul Psikanaliz Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Derneği) ruhsal mekanizmayı açıklayan bir kuram, ruhsal süreçleri araştıran bir yöntem, bu yöneme dayanan bir tedavi ve bu bilgiyi nesilden nesle aktaran bir gelenek olarak psikanalizi Türkiye’de tanıtmak, yaymak ve geliştirmek amacıyla 2003 yılında kurulmuştur. Uluslararası Psikanaliz Birliği (IPA) tarafından Türkiye Psikanaliz Çalışma Grubu olarak kabul edilen Psike İstanbul çatısı altında, IPA standartlarına uygun psikanaliz eğitimi verilmektedir. Dernek çalışmalarının bir bölümü yalnızca, üyesi olan psikanalistler ve psikanalist adaylarına açık şekilde sürdürülmektedir. Bir bölümü de ruh sağlığı alanında çalışan diğer meslektaşların ve/veya psikanalizle ilgilenen herkesin katılabileceği etkinlikler olarak yapılmaktadır. Psike İstanbul Psikanaliz Kitaplığı’nda yer alan kitaplar işte bu seminerlerin, konferans, vaka çalışması ve sempozyumların canlı ortamında doğmaktadır.

Kitaplık halihazırda iki diziden oluşmaktadır: Bunlardan “Şimdi ve

Burada” dizisi, Türkiye’de psikanalizin kurumsallaşması için yıllarca destek vermiş yabancı eğitim analistleri ile onlardan eğitim ve süpervizyon almış yerli analist ve analist adaylarını bir araya getirmektedir. Her kitapta bir eğitimcinin kuramsal ya da klinik çalışmalarının çevirisi ile bir yerli analistin bu yapıta yönelik yorum, eleştiri ve katkılarından oluşan zgn yazılar yer almaktadır. Bu dizide ayrıca Psike İstanbül yesi analistlerin diğer zgn çalışmalarına yer verilmektedir. Dizinin adındaki “şimdi” psikanalizin ağdaş gündemini takip edebilme şansına göndermede bulunmaktadır. “Burada” kısm ise, dünyanın dört bir yanından gelen değerli analistlerin birikimleri ile burada psikanaliz üzerine düşünen ve psikanalizi uygulayan kişilerin çalışmalarının harmanlanmasına olanak sağlayan canlı tartışma ve üretim ortamını anlatır.

Kitaplığın diğer dizisi olan “Konferanslar” ise yerli analistler ve analist adayları ile yabancı analistlerin Psike İstanbül çatısı altında gerçekleşen Psikanalitik Bakışlar sempozyumlarında, Bir Düşünce, Bir Usta adlı konferans ve vaka çalışması etkinliklerinde, Bebek, ocuk, Ergen Psikanalizi seminerlerinde ve diğer konferanslarda yaptıkları konuşmaların metinlerini okurlara sunmaktadır.

Yayın Sorumluları

M. BANU BÜYÜKKAL, NILFER ERDEM, YAVUZ ERTEN,
MELİS TANIK, ÖZDEN TERBAş

Giriş

Psike İstanbul Psikanaliz Kitaplığı ‘Şimdi ve Burada’ dizisinin bu ilk kitabı, Türkiye’de psikanalizi kurumsallaştırma çabaları çok eskilere dayanan Prof. Dr. Vamık D. Volkan’ın kaleme aldığı bir tarihçeyi ve analizini baştan sona aktardığı bir vakayı okura sunuyor. Klinik psikanalizin kuramı, uygulaması ve eğitiminin yanı sıra uygulamalı psikanaliz konusunda da dünya çapında çalışmalar yürütmüş olan Volkan, kanlı tarihi olaylar nedeniyle kendileri çatışma içinde olduğu için kardeşleri de birbirine düşman eden iki ebeveynin ‘yavru’su Kıbrıs’ta doğmuş ve yazılarından anlaşıldığı kadarıyla, içinde büyüdüğü ev görece huzurlu olsa da, doğduğu toprakların koşullarından etkilenerek, vaktinin ve enerjisinin önemli bölümünü dünyadaki büyük grup çatışmalarına çözüm aramaya adanmıştır. Volkan böyle ütopyik bir amaçta bireyin sınırlılıklarını farkındadır, ama çatışan tarafların ötekine eşduyum kazanmasını kolaylaştırmak adına psikanalistin tarafsızlığını kullanarak bu alana kendi eşsiz katkısını getirmiş ve büyük gruplarda çatışma çözümü yolunda en azından maya çalmayı başarmıştır. Peş peşe gelen Nobel Barış Ödülü adaylıkları bu çabaların takdir edildiğinin bir kanıtıdır. Son yıllarda, bir yandan politik psikoloji alanındaki engin deneyimlerini Türkiye’deki büyük grup çatışmalarının barışçıl yollardan çözülmesi girişimlerine vakfederken, bir yandan da klinik eğitimi ihmal etmeyerek geniş kapsamlı bir psikanaliz tekniği kitabını çok sayıdaki klinik yapıtları arasına katmıştır. İlk baskısı Londra’da Aralık 2010’da yapılan *Psychoanalytic Technique Expanded: A Textbook on Psychoanalytic Treatment* (Genişletilmiş Psikanaliz Tekniği: Psika-

nalitik Tedavi üstüne bir Ders Kitabı) isimli bu eserin psikanalizin anlaşılması zor kavramlarının anlaşılır hale gelmesine yardımcı olacağına ve daha fazlasını öğrenme merakı yaratacağına kuşku yok.

‘Divanda Kılıç Dövüşü’nün ilk bölümünde Volkan Türkiye’de psikanalizin yaygınlaşması ve kurumsallaşması için yürütülen çabaları Türkiye’de psikanalizin genel tarihçesi bağlamında ele almaktadır. Çalışma grubu eğitici kadrosunda yer almamakla birlikte Volkan’ın oluşmasında kendisinin de büyük katkıları olan bu süreci her iki taraftan, hem IPA cephesinden, hem de Türkiye’de olup bitenler açısından etkin bir katılımcı olarak izlediği yazdıklarından anlaşılmaktadır.

İlk bölümün ikinci kısmında Volkan analizini başarıyla tamamladığı bir nevroz vakasını anlatmaktadır. Bu vaka öyküsü psikanalizin doğumundan itibaren başlıca araştırma nesnesi olan nevrozun nasıl ele alındığını ve günümüzde uygulama ve kuramda vakanın görüldüğü 1960’lara göre pek çok değişiklik olsa da temelin değişmediğini ortaya koymaktadır.

Kitabın ikinci bölümünde psikanalist Yavuz Erten hem Divanda Kılıç Dövüşü’nü klinik ve kuramsal olarak ele almakta hem de Vamık Volkan’ın çalışmalarını geniş bir perspektifte değerlendirerek onun mesleki ve toplumsal etkilerini irdelemektedir. Psikanaliz alanında klinik ve kuramsal eğitimi meslekî sorumlulukları arasında ilk sıralara koyan Erten, Psike İstanbul kurulmadan önceki yıllarda, sahibi olduğu merkezde yerli eğitimcilerin yanı sıra onun davetiyle Türkiye’ye gelen, uluslararası öneme sahip çok sayıda psikanalistin de katıldığı psikanalitik psikoterapi seminerleri, vaka çalışmaları, psikoterapi eğitimleri düzenlemiştir. Yine bu merkezde ruh sağlığı dışındaki alanlardan ilgililerin katılımına ve katkısına açık “film analizi” çalışmaları yürütmüştür. Oluşturduğu, psikolog ve psikiyatristlere açık internet iletişim ağı psikanalitik kavram ve görüşlerin serbestçe tartışıldığı bir foruma evrilmiştir. Klinik Psikanalizden Uygulamalı Psikanalize başlıklı yazısında sosyal bilimler bilgisini psikanaliz bilgisiyle buluşturan Erten uygulamalı psikanalizin açtığı ufuklara dikkat çekmektedir.

M. BANU BÜYÜKKAL
İstanbul, 2010